

LOKAAL DIENSTENCENTRUM

BELEIDSPLAN 2008-2010

GEMAAKT DOOR, ISABELLE BOGEMANS
VERANTWOORDELIJKE LOKAAL DIENSTENCENTRUM
MOLENSTRAAT 56 2270 HERENTHOUT
ISABELLE.BOGEMANS@OCMWHERENTHOUT.BE
TEL. 014 50 77 11

SAMENVATTING

Voor u ligt de nieuwe beleidsnota van lokaal dienstencentrum Huis Driane.

We vinden het belangrijk dat men zich in Herenthout een positief beeld vormt over ouderen. Dat is een randvoorwaarde om "actief ouder worden" en "actief ouder zijn" mogelijk te maken. De toename van het aantal ouderen voorstellen als een probleem is niet goed. We kunnen deze verwezenlijking van de maatschappij beter beschouwen als een succes. Langs de andere kant mogen we niet vervallen in een naïef beeld van de actieve oudere die alles kan en ten volle geniet van reizen, hobby's, kleinkinderen, ... We moeten er ook op toe zien dat niet enkel de zorgproblemen op de voorgrond komen in de benadering van onze doelgroep, ...

In lokaal dienstencentrum Huis Driane merk je een grote diversiteit aan publiek. Belangrijk is, om naast ouderen ook oog te hebben voor personen met een handicap en voor de onmisbare mantelzorgers die heel dikwijls worden vergeten.

De rode draad doorheen de werking is preventie. Op dit vlak sluit het lokaal dienstencentrum direct aan bij het beleidsdomein 'gezondheid'. Samenwerking met de partners in het werkveld zal essentieel zijn.

Deze manier van werken resulteert onder andere in een streven naar naadloze zorg. Vertrekkend vanuit welzijn komen we tot zorg. Het dienstencentrum is één voorziening die de gebruiker mee kan begeleiden tot het einde, gaande van opvullen van vrije tijd tot contacten met palliatieve zorg. We streven ernaar om een soort continue te zijn in het evolueren van de gebruiker.

Je ziet niet wat je ziet. Ook bij onze werking is dit zo. Achter alle realisaties, of het nu kaarten is of een eetfestijn, zitten doelstellingen die verder gaan dan bezighouden of zorgen voor. De onderliggende doelstellingen aan de oppervlakte brengen is wellicht één van de uitdagingen.

In de nota staat ook welke beleidsdoelen en maatregelen hier de komende drie jaar mee voor moeten zorgen.

INHOUDSOVERZICHT

---

1. Inleiding.....	5
2. Missie en visie	6
3. Situatieschets	7
3.1. Erkenning LDC	7
3.2. Huidige aanbod	7
3.3. Gebruikersgegevens.....	9
3.4. Huidige werking	9
3.5. Personeel.....	10
4. Doelstellingen.....	11
4.1. Een strategisch plan op basis van de vooropgestelde missie	11
4.2. Concrete acties en inzet van middelen op lange en korte termijn	11
5. VIP-project: Vallen? Ik pas!.....	17
5.1. Beschrijving van het project	17
5.2. Duur van het project	17
5.3. Motivering voor het opzetten van het project	17
5.4. Fasen in het project	18
6. De centrumraad	19
7. Begroting.....	20
8. Beheer	21

LIJST MET AFKORTINGEN

LDC: Lokaal Dienstencentrum

ADL: Activiteiten van het Dagelijks Leven

MMC: Minder Mobielen Centrale

PAS: Personenalarmsysteem

SF: Service Flats

TD: Thuisdiensten

LOGO: Lokaal Gezondheidsoverleg

KHK: Katholieke Hogeschool Kempen

OCR: Openbare Computerruimte

ET: Ergotherapie

MAT: Managementteam

1. Inleiding

Lokale besturen worden geconfronteerd met diverse beleidsplannen. Het ouderenbeleidsplan en het gezondheidsbeleidsplan zijn hier twee voorbeelden van. De werking van een lokaal dienstencentrum past perfect onder deze beleidsplannen. Omdat het lokaal dienstencentrum nog heel wat braakliggende terreinen kan opvullen is het belangrijk om deze neer te schrijven in een aparte beleidsnota.

Wij willen allemaal oud worden. De vraag is hoe de samenleving en haar burgers zich daarop voorbereiden. Ouderen zullen meer en langer blijven werken, eigen keuzes willen maken, gewend zijn aan service en inspraak. Tegelijk koesteren zij een langere levensverwachting en een langere fase van vitaliteit, veelal eindigend in een fase van kwetsbaarheid en afhankelijkheid.

Kan het lokaal dienstencentrum hier zijn troeven uitspelen? Wij denken van wel.

De continue drang om te verbeteren is voelbaar binnen ons team. Een lokaal dienstencentrum in een kleine gemeente? Dat werkt. Het enthousiasme van onze bezoekers, daar doen we het voor.

2. Missie en visie

---

noden en behoeften

"Een jonge zestiger heeft soms meer behoefte aan hulp en ondersteuning dan een kranige tachtiger".

"Belemmert een handicap het functioneren van iemand in zijn dagelijkse activiteiten"?

Het bepalen van iemands noden en behoeften hangt niet enkel en alleen af van de leeftijd, maar ook gezondheid, karakter, opvattingen, het sociaal netwerk, ... zijn sterk bepalende en belangrijke factoren.

definitie

Lokaal dienstencentrum Huis Driane wil een ontmoetingsplaats zijn waar men terecht kan voor advies en informatie in een gemoedelijke sfeer en waar men de gelegenheid krijgt om zich creatief te ontplooiën en zinvol bezig te houden met ontspannings- en vormingsactiviteiten. Huis Driane wil lokale bewoners en hun omgeving, de nodige ondersteuning bieden om zo lang en zo zelfstandig mogelijk in hun eigen omgeving te blijven wonen.

Daarnaast wil lokaal dienstencentrum Huis Driane meewerken aan het lokale gezondheidsbeleid door preventieve gezondheidsthema's op de agenda te plaatsen.

doelgroep

Het dienstencentrum richt zich in principe tot iedereen. Senioren vormen wel de prioritaire doelgroep. Daarnaast ook zorgbehoevende personen en personen met een handicap, waarbij we zeker ook de mantelzorgers niet uit het oog verliezen.

3. Situatieschets

3.1. Erkenning Lokaal Dienstencentrum

Sinds 28/04/2005 is Huis Driane een erkend lokaal dienstencentrum. Dit wil zeggen dat het lokaal dienstencentrum voldoet aan de voorwaarden die het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap voorschrijft.

Deze erkenning levert jaarlijks een subsidie-enveloppe op.

3.2. Huidige aanbod

informatie

Ons LDC verschaft informatie over onderwerpen die relevant zijn voor het behoud van of voor de verhoging van de zelfstandigheid van de gebruikers:

- jaarlijks minstens 10 infosessies in onze eigen lokalen (bijvoorbeeld over mantelzorg en dementie, diabetes, valpreventie, ...)
- nieuwsbrief Drianekes, folderstand, krant, ...
- sociale kaart

ontspanning

LDC Huis Driane organiseert activiteiten gericht op ontmoeting, ontspanning, zinvolle daginvulling en versterking van het sociale netwerk:

- Jaarlijks minstens 75 groepsactiviteiten:
  - Smulactiviteiten: paasontbijt, herfstbrunch, smoutebollen, samen koken, ...
  - Bewegingsactiviteiten: teppe schiet, zildans, zitturnen, petanque, ...
  - Festiviteiten: Kerstfeest, verkleed seniorenbal, ...
  - Optredens: The Broomsticks, de Animo's, Jazz of The Kempen, ...
  - Uitstapjes: de Kaasboerin, Bokrijk, ...
- Permanent individueel aanbod: kaarten, gezelschapsspelen

vorming

Het vormingsaanbod is gericht op de persoonlijke ontwikkeling en de verrijking op vlak van kennis en vaardigheden:

- Jaarlijks minstens 100 vormingsmomenten:
  - Engelse les
  - Franse les
  - Duitse les

- o Spaanse les
- o Bloemschikken
- o Internetlessen
- o Nederlands voor anderstaligen
- Workshops (Bv. Zilveren juwelen maken, swarovski juwelen, ...)

ADL

LDC Huis Driane biedt 2 vormen van hulp bij activiteiten van het dagelijks leven:

- Wassalon: er staan 3 wasmachines en 3 droogkasten ter beschikking van onze bezoekers. Jetons zijn te koop op het bureel en kosten € 1,75/ wasjeton en € 0,75/ droogjeton.
- Pedicure: op maandagvoormiddag en op woensdag is de pedicure in ons LDC aanwezig. Een pedicurebeurt kost € 9.

optioneel

LDC Huis Driane biedt een aantal optionele werkzaamheden waarvan een aantal in eigen beheer en een aantal met een samenwerkingscontract:

Onderwerp	Eigen beheer/ samenwerkingscontract
1. Warme maaltijden	Sinds 1 oktober 2007 biedt het ocmw deze dienst niet meer aan. Gerichte doorverwijzing vanuit het LDC naar privé firma's
2. Hulp bij boodschappen	Via thuisdiensten ocmw
3. Hulp bij huishoudelijke klussen	Via thuisdiensten ocmw
4. MMC	Breng- en haalfunctie vrijwilliger
5. Uitlenen PAS	In eigen beheer
6. Organisatie personenalarmcentrale	In eigen beheer voor SF-bewoners Samenwerking met wit-geel kruis Antwerpen voor andere toestellen

OCR

Sinds maart 2007 is onze OCR actief onder de vorm van een Easy-(e)-spacE.

Easy-(e)-spacE is een oplossing voor een informaticaruimte bestaande uit tweedehandscomputers die via een netwerk met elkaar zijn verbonden.

**VIP: Vallen?
Ik pas!**

Herenthout fungeert als **pilootgemeente** in een project rond secundaire valpreventie bij thuiswonende ouderen met een verhoogd risico. Het is een project in samenwerking met LOGO Zuiderkempen en SIT Turnhout. De coördinatie gebeurt vanuit het LDC.

Verder in de nota komt dit item uitgebreid aan bod.

3.3. Gebruikersgegevens

Cursussen: vormend, lessenreeks

- Voornamelijk vrouwen
- Taallessen trekken ook mannen aan
- Ook jong gepensioneerden tonen interesse

Activiteiten: ontspannend, informatief, éénmalig

- Vooral vrouwen
- Groot bereik bij 80 plussers
- Jong gepensioneerden voelen zich minder aangetrokken

Aantal verschillende geregistreerde gebruikers voor 2007: 528

Aantal gebruikers van de pedicure: 54

3.4. Huidige werking

kwaliteit

Om kwaliteit in de hulp- en dienstverlening te garanderen en te bestendigen heeft de verantwoordelijke van het LDC een kwaliteitshandboek opgemaakt. Dit kwaliteitshandboek bevat een weergave van het door ons gevoerde kwaliteitsbeleid en een weergave van het kwaliteitssysteem.

centrumraad

Om erkend te zijn als LDC is er een centrumraad nodig die advies uitbrengt over de werking van het LDC.

Verder in de nota kan u hierover meer lezen.

overleg

De verantwoordelijke van het LDC neemt deel aan verschillende overlegmomenten die interessant zijn voor de werking van het LDC:

- LOGO: het LDC speelt vaak in op preventieve gezondheidsacties van het LOGO.
- Stuurgroep gezondheid: De verantwoordelijke van het LDC is tegelijk ook coördinator van het lokaal gezondheidsbeleid. Vanuit de stuurgroep gezondheid kunnen ideeën gegeven worden om uit te werken in het LDC.
- Regionaal overleg dienstencentra: Een overlegmoment met alle dienstencentra uit de buurt. Ideeën worden uitgewisseld, tips worden doorgegeven. Een ideaal moment om je werking te toetsen aan die van soortgelijke LDC.

vrijwilligers Huis Driane kent een uitgebreide vrijwilligerswerking. Voor 2007 telden we een 45-tal vrijwilligers die voor uiteenlopende taken werden ingeschakeld:

- Hulp in de cafetaria
- Chauffeur bij de MMC
- Bakker bij smulactiviteiten
- Rondrager van de nieuwsbrief Drianekes
- Begeleider bij uitstapjes
- Lesgever: talen, bloemschikken, internet, ...
- Verzorger van planten en dieren
- Eucharistieviering
- ...

Vrijwilligerswerk in ons lokaal dienstencentrum is niet louter een middel, maar ook een doel. Vrijwilligerswerk is zowel voor de vrijwilliger als voor het lokaal dienstencentrum een meerwaarde.

Maandelijks organiseren we een vrijwilligersvergadering. Dit is een moment waarop de vrijwilligers problemen kunnen aankaarten, voorstellen kunnen doen, ... of gewoon even gezellig kunnen samenzitten. Dat laatste doen we jaarlijks uitgebreid tijdens ons vrijwilligersfeest waarbij de vrijwilligers en hun partners kunnen genieten van een fijn gesprek tijdens een lekker etentje.

Inspectie Een inspecteur van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap kwam in juli 2007 langs voor de inspectie van het LDC.

We wachten tot op heden op het verslag.

3.5. Personeel

De huidige personeelsbezetting voor het LDC:

Isabelle Bogemans (0,5VE) : Verantwoordelijke LDC

Annick De Ceulaer (0,5 VE): Animator

Christel De Kepper (0,2 VE): Administratief medewerker

Lina Tops (0,5 VE): Poetsvrouw

Rita De Clercq (0,3 VE): Pedicure

4. Doelstellingen

4.1. Een strategisch plan op basis van de vooropgestelde missie

Strategische doelstellingen

1. Lokaal dienstencentrum Huis Driane is bekend als hét trefpunt voor alle senioren, thuiszorggebruikers en mantelzorgers in Herenthout.
2. Lokaal dienstencentrum Huis Driane wil de levenskwaliteit van de inwoners van de gemeente behouden en verhogen.
3. Lokaal dienstencentrum Huis Driane wil zo goed mogelijk inspelen op de behoeften van de inwoners van de gemeente
4. Lokaal dienstencentrum Huis Driane wil ondersteuning bieden aan het sociale netwerk van behoeftigen.
5. Lokaal dienstencentrum Huis Driane is vooruitstrevend en wil meer doen dan enkel de erkenningsvoorwaarden vervullen.

4.2. Concrete acties en inzet van middelen op lange en korte termijn

Strategische doelstelling 1: Lokaal dienstencentrum Huis Driane is bekend als hét trefpunt voor senioren, thuiszorggebruikers en mantelzorgers in Herenthout.

Operationele doelstelling 1.1. Het imago van het lokaal dienstencentrum bijsturen.

Concrete acties	Timing	Budget
1.1.a) Een nieuwe naam zoeken voor het lokaal dienstencentrum om de werking meer te distantiëren van de serviceflats.	2009	€ 250 voor ontwerp nieuw logo LDC
1.1.b) Spreiding van activiteiten over verschillende lokalen in de gemeente.	Vanaf april 2008	Gratis gebruik van gemeentelijke lokalen zoals Ter Voncke en Torekenschool

Operationele doelstelling 1.2. Lokaal dienstencentrum Huis Driane wil zijn bezoekersaantal verhogen.

Concrete acties	Timing	Budget
1.2.a) Voorstelling van onze diensten en activiteiten in een uitgebreide folder van het LDC.	Feb 2009	Takenpakket verantwoordelijk LDC en beleidsmedewerker ocmw
1.2.b) Lokale media aanspreken en gebruiken om de bekendheid van het dienstencentrum te verhogen.	Vanaf april 2008	Takenpakket verantwoordelijke LDC en

		beleidsmedewerker ocmw
1.2.c) Nieuwe bezoekers aantrekken door onze diensten en activiteiten voor te stellen op een seniorenbeurs.	2009-2010	Takenpakket verantwoordelijke ouderenbeleid + verantwoordelijke LDC
1.2.d) Onze diensten en activiteiten voorstellen op een driejaarlijkse opendeurdag.	Zomer 2009	Takenpakket verantwoordelijke LDC
1.2.e) Personeel van de thuisdiensten stimuleert cliënten om deel te nemen aan activiteiten in het LDC	April 2008	Takenpakket verantwoordelijke thuisdiensten + personeel van de thuisdiensten

Strategische doelstelling 2: Lokaal dienstencentrum Huis Driane wil de levenskwaliteit van de inwoners van de gemeente behouden en verhogen.

**Operationele doelstelling 2.1.
Lokaal dienstencentrum Huis Driane biedt een ruim gamma van diensten en activiteiten aan.**

Concrete acties	Timing	Budget
2.1.a) Voorstelling van onze diensten en activiteiten in een uitgebreide folder van het LDC.	Feb 2009	Takenpakket verantwoordelijk LDC + beleidsmedewerker ocmw

**Operationele doelstelling 2.2.
Lokaal dienstencentrum Huis Driane wil preventief werken op gebied van gezondheid.**

Concrete acties	Timing	Budget
2.2.a) Herenthout fungeert als pilootgemeente in een project rond valpreventie bij thuiswonende ouderen: Het VIP-project: Vallen? Ik pas! De coördinatie vertrekt vanuit het LDC. (Meer info over het project is verder in deze nota terug te vinden.)	2008-2009	Takenpakket verantwoordelijke LDC
2.2.b) De gezondheidsthema's aangebracht door de stuurgroep gezondheid vertalen naar het aanbod van het LDC.	Vanaf 2008	Takenpakket verantwoordelijk LDC
2.2.c) Inspelen op gezondheidscampagnes van de overheid door actief deel te nemen aan het LOGO.	Vanaf 2008	Takenpakket verantwoordelijk LDC
2.2.d) Externe sprekers uitnodigen om infosessies te verzorgen.	Vanaf 2008	Aankoop laptop: €1500 + kosten spreker

2.2.e) Uitbreiding van het bewegingsaanbod voor senioren: Wandelen, zitdansen, ...	Zitdansen feb 2008 Wandelen mei 2008	Takenpakket animator LDC
2.2.f) Uitwerken en aanbieden van een cursus geheugentraining voor senioren.	April 2008	Takenpakket animator LDC

**Operationele doelstelling 2.3.
Lokaal dienstencentrum Huis Driane wil mensen uit hun isolement halen.**

Concrete acties	Timing	Budget
2.3.a) 3 acties uitwerken om deze doelstelling te bereiken.	2010	Takenpakket verantwoordelijke LDC

**Operationele doelstelling 2.4.
Vrijwilligerswerk is in Huis Driane zowel middel tot, als doel op zich.**

Concrete acties	Timing	Budget
2.4.a) Nieuwe vrijwilligers aantrekken door kandidaat vrijwilligers persoonlijk aan te spreken en tijdens een gesprek peilen naar hun wensen en verwachtingen om invulling op maat te bieden.	Vanaf 2008	Takenpakket verantwoordelijke LDC
2.4.b) Herwerken van de folder over vrijwilligerswerk en deze verspreiden over de gemeente.	September 2008	Takenpakket verantwoordelijke LDC + beleidsmedewerker ocmw
2.4.c) Onze vrijwilligerswerking bekend maken en voorstellen aan het publiek door de lokale media te betrekken.	Mei 2008	Takenpakket verantwoordelijke LDC + beleidsmedewerker ocmw
2.4.d) Vrijwilligerswerk in Huis Driane in de kijker zetten tijdens de week van de vrijwilliger door allerlei acties op touw te zetten.	Maart 2009	Takenpakket verantwoordelijke LDC+ beleidsmedewerker ocmw

Operationele doelstelling 2.5. Lokaal dienstencentrum Huis Driane biedt vervoersmogelijkheden voor sociale doeleinden aan inwoners met een beperkt inkomen.		
Concrete acties	Timing	Budget
3.3.a) Aanspreken van de lokale media om chauffeurs aan te trekken voor de MMC	Mei 2008	Takenpakket verantwoordelijke LDC + beleidsmedewerker ocmw
3.3.b) Informatie geven aan de leden van OKRA over de MMC om zowel leden als chauffeurs te werven.	Begin 2009	Takenpakket verantwoordelijke LDC

Strategische doestelling 3: Lokaal dienstencentrum Huis Driane wil zo goed mogelijk inspelen op de behoeften van de inwoners van de gemeente.

Operationele doelstelling 3.1. Lokaal dienstencentrum legt zijn oor te luisteren bij verschillende overlegorganen.		
Concrete acties	Timing	Budget
3.1.a) Verdere uitbouw van de centrumraad van Huis Driane.	Vanaf mei 2008	Takenpakket verantwoordelijke LDC
3.1.b) Actieve opvolging van de seniorenraad.	Vanaf 2008	Takenpakket verantwoordelijke LDC
3.1.c) Verdere uitbouw en opvolging van de stuurgroep gezondheid	Zie beleidsnota gezondheid	Takenpakket verantwoordelijke LDC

Operationele doelstelling 3.2. Lokaal dienstencentrum Huis Driane haalt resultaten uit het seniorenbehoefteonderzoek en past zijn activiteiten en diensten hieraan aan.		
Concrete acties	Timing	Budget
3.2.a) Meewerken aan het seniorenbehoefteonderzoek vanuit het LDC	Zie ouderen-beleidsnota	Takenpakket verantwoordelijke ouderenbeleid en takenpakket verantwoordelijke LDC

Operationele doelstelling 3.3. Lokaal dienstencentrum Huis Driane breidt zijn diensten- en activiteiten aanbod zowel kwalitatief als kwantitatief verder uit.		
Concrete acties	Timing	Budget
3.3.a) Het lokaal bestuur zorgt voor voldoende aangepaste infrastructuur door een bijkomende ruimte te voorzien voor de pedicure. De huidige badkamer verbonden aan de burelen kan hier, mits de nodige aanpassingen, voor dienen.	2008-2009	Later te bepalen
3.3.b) Een vast personeelslid voorzien om tijdens wekdagen de continuïteit in de cafetaria te waarborgen. Dit personeelslid wordt blijvend ondersteund door vrijwilligers en zal nog andere logistieke taken op zich nemen.	2009	
3.3.c) Een beslissing uitlokken in verband met de installatie van een aangepaste lift voor de SF.	2008	Takenpakket verantwoordelijke SF
3.3.d) Nagaan in hoeverre er ruimte overblijft voor extra lokalen voor het LDC	2008	Takenpakket lokaal bestuur

Strategische doelstelling 4: Lokaal Dienstencentrum Huis Driane wil ondersteuning bieden aan het sociaal netwerk van behoeftigen.

Operationele doelstelling 4.1. Lokaal dienstencentrum Huis Driane heeft een specifiek aanbod voor mantelzorgers.		
Concrete acties	Timing	Budget
4.1.a) Dienstencentrum Huis Driane neemt initiatieven betreffende vorming, informatie- en ervaringsuitwisseling tussen mantelzorgers.	Vanaf april 2008	Takenpakket verantwoordelijke LDC

Strategische doelstelling 5: Lokaal dienstencentrum Huis Driane is vooruitstrevend en wil meer doen dan enkel de erkenningsvoorwaarden vervullen

Operationele doelstelling 5.1 Lokaal dienstencentrum Huis Driane wil de digitale kloof tussen de ouderen en de jongere generaties dichtrijden.		
Concrete acties	Timing	Budget
5.1.a) Bekendheid van de OCR vergroten.	Vanaf sept 2008	Takenpakket verantwoordelijke LDC

5.1.b) Een halve dag per maand is er een vrijwilliger aanwezig in de OCR om de oudere generatie wegwijs te maken op de computer.	Vanaf 2008	Taak vrijwilliger
5.1.c) Afstappen van het systeem van vrije software en overschakelen naar PC's die draaien op "Office-programma's".	2010	Later te bepalen
5.1.d) Samenwerking met de openbare bibliotheek betreffende computerlessen.	Oktober 2008	Takenpakket verantwoordelijke LDC + bibliothecaris

**Operationele doelstelling 5.2.
Lokaal dienstencentrum Huis Driane werkt projecten uit in samenwerking met andere diensten en organisaties**

Concrete acties	Timing	Budget
5.2.a) Lokaal dienstencentrum Huis Driane werkt samen met de afdeling ergotherapie van de KHK.	Vanaf jan 2008	Takenpakket verantwoordelijke LDC
5.2.b) Lokaal dienstencentrum Huis Driane werkt aan een pilootproject rond valpreventie en krijgt de nodige ondersteuning van LOGO Zuiderkempen en SIT Turnhout	2009	Takenpakket verantwoordelijke LDC

5. VIP-project: Vallen? Ik pas!

5.1. Beschrijving van het project

Systematische en integrale aanpak van secundaire valpreventie bij thuiswonende ouderen in Herenthout, gericht op sensibilisering, informatieverstrekking, opleiding en het aanbieden van een protocol van multidisciplinaire samenwerking tussen diverse zorgverstrekkers.

Herenthout, als kleine, landelijke gemeente, werd aangeduid als pilootgemeente om het project uit te testen.

5.2. Duur van het project

1 november 2007 – 31 december 2009

5.3. Motivering voor het opzetten van het project

cijfers	Nationale en internationale cijfers tonen aan dat 1 op 3 thuiswonende 65-plussers en nagenoeg de helft van de 80-plussers minstens eenmaal per jaar valt. Bij ongeveer 40% van hen heeft dit een letsel tot gevolg. Naast fysieke letsels, zijn er ook vaak gevolgen op psychosociaal vlak en economisch vlak.
effectiviteit	Preventie van vallen in de thuis sfeer, en meer in het bijzonder secundaire valpreventie, leidt daadwerkelijk tot een reductie in valincidenten van 25% tot 39%. Dit resultaat wordt bereikt door een multidisciplinaire aanpak gericht op verschillende risicofactoren waarbij de behandeling wordt afgestemd op het individu.
uniforme aanpak	In opdracht van Vlaams minister Vervotte werd door een wetenschappelijke werkgroep met experts van de diverse universiteiten en beroepsgroepen een uniforme multifactoriële aanpak voor secundaire valpreventie ontwikkeld. Deze aanpak wordt toegepast bij hoogrisicopersonen en verloopt in drie fasen: (1) case finding, (2) multifactoriële evaluatie en (3) multifactoriële interventies. In de eerste fase gebeurt de identificatie van de hoogrisicogroep op basis van twee parameters (valgeschiedenis en stoornissen met evenwicht en mobiliteit). Vervolgens worden de hoogrisicopersonen geëvalueerd voor zeven risicofactoren voor valincidenten waarop in de thuiszorg gemakkelijk kan worden ingegrepen. Deze risico's zijn : evenwicht & mobiliteit, medicatie, orthostatische hypotensie, zicht, voeten en schoeisel, omgeving en gedrag, valangst. In de laatste stap worden verschillende interventies voor de aanwezige risicofactoren voorgesteld (tips, behandeling, doorverwijzing). Deze zijn specifiek opgemaakt voor 4 groepen gezondheidswerkers : huisartsen, kinesisten, thuisverpleegkundigen en ergotherapeuten.

conclusies Samenvattend kan dus gesteld worden dat 'vallen' een aanzienlijk probleem is bij thuiswonende ouderen en verbonden is met tal van andere problemen, zowel qua oorzaak als gevolg (fysiek, psychosociaal, economisch).

Een **gerichte multifactoriële en multidisciplinaire aanpak** blijkt duidelijk het meest effectief te zijn in het reduceren van het aantal valincidenten (en zijn gevolgen), voornamelijk bij de hoogrisicogroep (herhaaldelijkevallers en ouderen met evenwichts- en mobiliteitsproblemen). Daarnaast worden door de aard van de aanpak tegelijk ook onderliggende problemen behandeld zoals problemen op vlak van evenwicht & mobiliteit, medicatie, orthostatische hypotensie, zicht, voeten en schoeisel, omgeving en gedrag, valangst.

Dit alles maakt dat de keuze om mee 'de uniforme aanpak valpreventie bij thuiswonende ouderen met verhoogd risico' te helpen implementeren, niet zomaar een keuze wordt voor de aanpak van één probleem. Bovendien is het een eenvoudige aanpak die weinig materiaal vereist. De tijd (en het huidige gebrek aan financiële vergoeding) kan evenwel een niet te onderschatten belemmering zijn voor gezondheidswerkers. Hierover wordt nog verder onderhandeld met het Vlaams Agentschap.

5.4. Fasen in het project

- fase 1**
- Het samenbrengen van alle betrokken partners in de gemeente Herenthout rond een lokaal gemeenschapsproject 'valpreventie'
  - Elk van hen bewust maken van het belang van preventie van valincidenten voor ouderen die thuis wonen (en in de serviceflats)
  - Hen informeren en bewustmaken van het belang van 'samen werken aan een project over preventie van valpartijen bij thuiswonende ouderen'
- fase 2**
- Informeren en sensibiliseren van de verschillende doelgroepen die aan het project deelnemen : algemeen, en specifiek voor hun eigen discipline (gezondheidswerkers) of groep (van ouderen)
  - Vorming aanbieden voor personeel van thuiszorgdiensten
- fase 3**
- toepassen van het protocol van samenwerking valpreventie, dat voor 4 disciplines is uitgewerkt
  - (erbij aansluitend) uitbouwen van ergotherapeutisch advies voor thuiswonende ouderen (of in serviceflats) vanuit het OCMW-dienstencentrum Driane
- fase 4**
- Ontwikkelen van een specifiek bewegingsprogramma voor ouderen ter preventie van valpartijen
- fase 5**
- evaluatie
- Het samenbrengen van alle betrokken partners in de gemeente Herenthout rond een lokaal gemeenschapsproject 'valpreventie'
  - Elk van hen bewust maken van het belang van preventie van valincidenten voor ouderen die thuis wonen (en in de serviceflats)

6. De centrumraad

---

opdracht Het lokaal dienstencentrum richt een centrumraad op met als opdracht op eigen initiatief of op verzoek van de verantwoordelijke van het LDC advies uit te brengen over de algemene werking van het lokaal dienstencentrum, met name over alle vormen van dienstverlening die ingericht of verstrekt worden, over het activiteitenprogramma en over het jaarverslag.

samenstelling De centrumraad is samengesteld uit de verantwoordelijke van het LDC en uit ten minste acht leden van wie minstens de helft gebruikers van het dienstencentrum zijn.

Volgende leden zetelen in onze centrumraad:

- TUERLINCK Chris	gebruiker LDC
- DILLEN Gusta	gebruiker LDC
- HELSEN Els	gebruiker LDC
- THIJS Vera	gebruiker LDC
- DE CEULAER Remi	vrijwilliger LDC
- BOUWEN Jules	gebruiker LDC
- DRIESEN Geert	RVT/ SF
- LEDEGEN Machteld	Schepen van Sociale Zaken
- HEREMANS Patrick	Voorzitter ocmw
- VAN ROMPAEY Liesbeth	verantwoordelijke SF en TD
- BOGEMANS Isabelle	verantwoordelijke LDC
- DE CEULAER Annick	animator LDC

Het vereist een continue zorg om de centrumraad actief te maken en te houden. Het is nodig om regelmatig nieuwe kandidaat-leden aan te spreken om te zetelen in de centrumraad.

werking De centrumraad komt twee keer per jaar samen. De verantwoordelijke van het LDC verstuurt de uitnodigingen voor de centrumraad minstens 1 week op voorhand. Dit kan per post zijn of via e-mail. Ieder lid kan agendapunten doorgeven aan de verantwoordelijke van het LDC.

verslag De verantwoordelijke van de serviceflats en de thuisdiensten maakt het verslag op van de bijeenkomsten van de centrumraad.

seniorenraad De verantwoordelijke van het LDC is ook actief betrokken bij de seniorenraad. Dit maakt het mogelijk om de werking op mekaar af te stemmen. De verantwoordelijke van het LDC brengt verslag uit van de centrumraad op de seniorenraad. En op de centrumraad zullen relevante zaken van de seniorenraad voor het LDC teruggekoppeld worden. Op deze manier is er een constante aftoetsing van de werking van het LDC aan de doelgroep.

7. Begroting

Huis Driane wordt beheerd door ocmw Herenthout.
De budgethouder is de Raad voor Maatschappelijk Welzijn.
De middelen voor Huis Driane worden voorzien in een apart
activiteitencentrum in het algemeen budget van het ocmw

8. Beheer

---

1. Kwaliteitsbeleid

---

kwaliteits- handboek

Om kwaliteit in de hulp- en dienstverlening te garanderen en te bestendigen heeft de verantwoordelijke van het LDC een kwaliteitshandboek opgemaakt. Dit kwaliteitshandboek bevat een weergave van het door ons gevoerde kwaliteitsbeleid en een weergave van het kwaliteitssysteem.

Het kwaliteitshandboek ligt ter inzage in het LDC.

2. Personeel- en vrijwilligersbeleid

---

personeel

De verantwoordelijke van het lokaal dienstencentrum volgde de opleiding ergotherapie. Binnen het LDC neemt zij ook de vrijwilligerswerking voor haar rekening. Zij volgde een aantal vormingen die passen binnen het kader van het lokaal dienstencentrum. In de toekomst zal zij dit blijven doen.

De animator is een onmisbare medewerker binnen het LDC. Zij neemt heel wat praktische taken op zich. In overleg met de verantwoordelijke van het LDC zoekt zij naar nieuwe activiteiten voor het LDC.

Administratieve ondersteuning is binnen de werking van ons LDC onmisbaar geworden. Onze administratieve kracht verzorgt tegelijk het onthaal en is op deze manier het eerste aanspreekpunt binnen ons LDC.

vrijwilligers

Het lokaal dienstencentrum is een prachtig kanaal voor vrijwilligerswerk. De variatie aan activiteiten geeft een variatie aan vrijwilligerswerk. Hierbij is vrijwilligerswerk zowel middel tot .. als doel op zich. Vrijwilligers zijn onmisbaar geworden in de werking van het LDC.

logistieke onder steuning

Werken met vrijwilligers is mooi maar heeft ook een aantal nadelen. zo is het niet altijd vanzelfsprekend om de continuïteit in de cafetaria te verzekeren.

Het lijkt me interessant om een vast personeelslid te voorzien om vrijwilligers hierin te ondersteunen.

3. Betrokkenheid

- centrumraad** Deze beleidsnota zal voorgesteld worden aan de centrumraad.
- seniorenraad** De seniorenraad zal op de hoogte gehouden worden van de werking van ons LDC.
- doelgroep** Via plaatselijke media (gemeentenuws, Drianekes, ...) en OKRA willen we de inwoners van de gemeente op de hoogte houden van de bewegingen die er zich in het LDC voordoen.

4. Financieel beleid

De subsidie-enveloppe voor een erkend lokaal dienstencentrum bedraagt vanaf 1 januari 2008 € 26.682,31. Lang niet voldoende om een lokaal dienstencentrum dat nog in volle groei is, draaiende te houden.

We proberen, met het oog op onze doelgroep, heel laagdrempelig te werken. De kostprijs voor deelname aan activiteiten in ons lokaal dienstencentrum houden we bewust zo laag mogelijk. Werken met vrijwilligers maakt dit mee mogelijk.

5. Organisatorisch beleid

- Sociaal huis** Het 'sociaal huis' dat momenteel in volle ontwikkeling is, zal voor meer duidelijkheid zorgen, zowel voor de burger als voor de ambtenaar, wie voor wat waar terecht kan.

6. Communicatiebeleid

- Externe communicatie** Om onze doelgroep te bereiken moeten we verschillende communicatiekanalen benutten en regelmatig doelgerichte informatie geven aan:
- seniorenraad
  - sociale dienst ocmw
  - OKRA

- sportraad

Verder denken we nog aan de website van gemeente en ocmw, het gemeentenieuws, de nieuwsbrief van Huis Driane, de gemeentelijke display ....

**Interne
communicatie**

Niet enkel communicatie naar de burger is belangrijk, ook intern is een goede afstemming op elkaar noodzakelijk om een goede en vlotte werking te garanderen.

Een regelmatige terugkoppeling van realisaties en ontwikkelingen binnen het LDC naar zowel ocmw- als gemeentebestuur is noodzakelijk.

Ook in het lokaal beleidsplan worden de nodige acties voorzien rond communicatie.

'Jullie beleid, onze prioriteit!'

Zaterdag 8 maart 2008

Doel:

Raadsleden betrekken bij de beleidsplanning van de verschillende diensten. Dit door samen te discussiëren over de inhoud en prioriteiten aan te duiden.

De inhoud van de besprekingen, opmerkingen en aanvullingen worden in addenda toegevoegd aan elke beleidsnota.

Huis Driane

Ouderenbeleid

Deze nota is het startpunt voor de uitbouw van het ouderenbeleid in Herenthout. In deze beleidsnota staan 2 punten centraal

- 1) Het behoefteonderzoek voor en door ouderen
- 2) Uitbouwen van een seniorenraad

Het behoefteonderzoek als basis voor de verdere uitwerking van het ouderenbeleid. Op basis van de resultaten van dit onderzoek zal een nieuwe beleidsnota worden opgemaakt en zullen prioriteiten worden aangeduid. Dit onderzoek is een onderzoek voor en door ouderen en zal mede uitgewerkt en begeleid worden door een werkgroep afgevaardigd vanuit de seniorenraad.

Er is discussie rond de leeftijdsgrens, in de beleidsnota is ervoor gekozen om de doelgroep ouderen te benoemen vanaf 60 jaar aangezien dit ook de leeftijdsgrens is die in de meeste vakliteratuur rond ouderenbeleid werd gehanteerd. Ook de bevraging zal gebeuren vanaf de leeftijd van 60 jaar.

Toch vragen de raadsleden ook aandacht voor de 55-plussers. Voor sommigen is dit de leeftijd waarop ze in een zwart gat vallen. Belangrijk is hier rekening te houden met antireactie van deze doelgroep. Misschien is dit wel de doelgroep bij uitstek om aan te spreken voor vrijwilligerswerk.

De vraag die centraal staat bij het voeren van dit onderzoek: Hoe pakken we dit aan? Het is soms moeilijk om respons te krijgen. Mogelijke kanalen zijn: een samenwerking met OKRA, huis aan huis enquête, ... Dit laatste is zeer belangrijk, eventueel kunnen contactpunten worden aangeduid of kunnen lijsten persoonlijk opgehaald worden.

De raad vraagt om de vragenlijst vooraf met hen te bespreken. Verder gaan de raadsleden volledig akkoord met dit behoefteonderzoek als basis voor de verdere uitbouw van het ouderenbeleid. Wel wijzen ze op het belang van de opvolging van dit onderzoek de komende jaren.

Dienstencentrum

De aanpak van het imagoprobleem van het dienstencentrum.

Hoe? - naam aanpassen?

- locatie aanpassen?
- afhankelijk van het aanbod

Dit probleem moet bekeken worden als een én én verhaal. De aanpak ervan kan gekoppeld worden aan het behoefteonderzoek.

Gezondheidsbeleid

Gezondheidsbeleid is een gecoördineerd beleid. Gezondheid belangt iedereen aan. Preventie moet in dit beleid centraal staan.

Vereenzaming is in deze context een belangrijk werkpunt, het gaat hier dan om het sociale luik van gezondheid. Hier is misschien een samenwerking mogelijk met ziekenzorg. (Vaak is vereenzaming vooral een mobiliteitsprobleem!)